

OPIEKUN KATOLICKI

N° 98.

W pracy i oświacie, przyszłość nasza!

Rok XV.

Bytom (Beuthen O./S.) dnia 12 grudnia. 1888.

„Opiekun Katolicki“ wychodzi co środę i sobotę. Przedpłatę kwartał i pół wyciąga jak i dla miejscowych 1 markę; w Austrii z przesyłką 75 cent.; w Ameryce 1/2 dolara. Listy nadsyłać należy franko pod adresem: Redakcyja lub Ekspedycyja „Opiekuna Katolickiego“ w Bytomiu (Beuthen O./S.) Dyngosstrasse 27. Za ogłoszenia płaci się od wiersza petytowego lub zajętego miejsca 20 fen.

Ogłoszenia przyjmuje Ekspedycyja w miejscu, jako też i w Wroclawiu Rudolf Mosse oraz Haasenstein & Vogler w Berlinie i Hamburgu. — W Warszawie Rajchman i Frendler, ulica Senatorska Nr. 18. — W Frankfurcie n. M. Daube & Co. — W Paryżu i na całą Francją A. Sławiński Paris Rue Véseléy Nr. 3. Rękopisma nadesłane Redakcyi nie zwracają się, lecz bywają niszczone.

Z powodu uroczystego święta NIE-POKALANEGO POCZĘCIA N. M. PANNY, dzisiejszy numer wyszedł tylko w połowie.

Bytom, dnia 11 grudnia.

W ostatnim czasie znowu Rosya żywiej prowadzi układy ze Stolicą Apostolską przez osobnego posła w Rzymie, aby doprowadzić do jakiej ugody w sprawach religijnych Kościoła katolickiego w Rosyi, a mianowicie w Polsce. Gdyby rząd rosyjski miał dobrą wolę, toby rzecz była bardzo prosta. Potrzeba tylko jednego paragrafu, któryby te słowa zawierał: „W Rosyi panuje wolność religijna, każde wyznanie samo swe sprawy załatwia.“ Wolności religijnej rząd nie chce, a więc o co może rządowi rosyjskiemu chodzić w Rzymie? Oczywiście o to, aby Ojciec św. potwierdził choć w części panowanie rządu w sprawach kościelnych, aby zmusił może księży do poddania się rządowi. Dziś księża, biskupi w Rosyi we wszystkim są od rządu zależni, pobierają pensye od rządu, w kościele i poza kościołem uczą pod dozorem rządu, nie mogą się ruszyć z domu, nie mogą na odpust jechać bez pozwolenia rządu, zakony zniesione, biskupi nie mogą wychować duchownych ani tyłu, ani tak, jakby chcieli. Rząd przeciąga katolików, mianowicie w mieszanych małżeństwach i grecko-katolików, na wiarę moskiewską. Kościół jest w niewoli rządu.

Zapewne rząd nie będzie chciał wiele opuścić z tego. Jest nadzieja, że Ojciec św. też nie ustąpi, bo ustąpić nie może. Z całych układów znowu zapewne nic nie będzie. Rosya zapewne stara się o jaką ugody, aby na przypadek wojny mieć katolików za sobą. Lecz nie chce dać wolności i tylko zamydla oczy Papieżowi i katolikom.

Posłowie centrum, polscy, a po części i konserwatywni, chcą koniecznie, aby wydano prawa nie tylko dla chorych i okaleczonych robotników, lecz także dla zdrowych, np. prawo o święceniu niedzieli, o pracy kobiet i dzieci, o liczbie godzin pracy dziennej itd. Co do rzemieślników, to również posłowie starają się o takie prawa, iżby rzemieślnicy pod ich opieką kwitnąć mogli, aby bogaty spekulant, dla tego, że ma pieniądze, nie mógł zdusić zdolnego, pociwilnego, lecz ubogiego rzemieślnika. Starają się posłowie np. o prawo takie, aby każdy, kto chce prowadzić jakie rzemiosło, wykazał się, że się nauczył tego rzemiosła i że się zna na niem. Aby rząd nie miał pracy, i aby rząd nie mógł powiedzieć, że to trudno takie prawo zrobić, dla tego posłowie wypracowali główne prawa

i gotowe przedłożyli w parlamencie. Posłowie inni może nie bardzo byli radzi sprawie, lecz nie odważyli się sprzeciwiać. Wnioski naszych posłów przeszły więc prawie jednogłośnie w parlamencie.

Posłowie jednak w parlamencie sami prawa żadnego wydać nie mogą, muszą się rządu na to zgodzić. Rządy do cesarstwa niemieckiego należące mają swych pełnomocników i ministrów w „radzie związkowej.“ Ta rada namyślała się i zapewne porozumiewała ze rządami, a mianowicie z księciem Bismarkiem, co zrobić. I właśnie teraz odrzuciła rada związkowa te wnioski posłów.

„Germania“ pisze, że rada związkowa postąpiła sobie przeciw publicznemu zdaniu w Niemczech, przeciw masom ludu, których to prawo dotyczy, przeciw sądowi ludzi fachowych.

Stronnictwo centrum, polskie, po części konserwatywne i postępowe na nowo stawia wnioski o lepsze prawa dla robotników i rzemieślników. Rada związkowa nie będzie się mogła na zawsze opierać.

Przegląd polityczny.

NIEMCY.

Berlin. W parlamencie rozpoczęto narady nad zabezpieczeniem starców i inwalidów stanu roboczego.

— Uderza to mocno, że pruski minister wojny przyznał, iż w obec zagranicy trzeba będzie znowu wzmocnić artylerję o 40 do 50 milionów wydatku na tę broń. Kiedyż będzie koniec? Czy Francuzi nie dadzą 100 milionów na to samo?

— Na chleb i obrok wojskowy potrzeba skromnej cyfry 50 milionów. Gdyby wojska nie było to ta kwota służyłaby rolnictwu i owoc dwukrotny wydatka.

AUSTRYA.

Cesarz austriacki podziękował bardzo serdecznie wszystkim swoim poddanym, że go tak chętnie usłuchali i nie tracili pieniędzy na wystawne uczczenie jego rocznicy panowania, ale pieniądze te obrócili raczej na dobre, miłosierne uczynki, jak sobie tego życzył. Nie spodziewał się, żeby tego było tak wiele, jak się pokazało. Bo też co prawda nie ma najmniejszego miasteczka, któreby na pamiątkę cesarskiego jubileuszu jakiego dobrego dzieła nie zrobiło. Zapewnia przytem cesarz wszystkie narody pod swoim berłem, że wszystkie kocha, ich szczęścia pragnie i wszystkie mu sercu równie bliskie. A że to prawda, wiedzą wszyscy a wszyscy, którzy go z radością uważają za swego ojca, pana, króla i cesarza.

ROSYA.

Petersburg. Minister finansów wycofał z obiegu 15 milionów rubli papierowych. Wszystko to manewra pożyczkowe.

— Rosya zbliża coraz więcej wojsk z głębi państwa ku granicom niemieckim i austriackim. Z nad Uralu (od granic Sybiru) przeniesiono w czasie ostatnim 45,000 piechoty, 108 dział, 4000 konnicy.

WŁOCHY.

Rzym. Przyszły konsystorz zapewne się odwlecze, albowiem Papież ani z francuzkim, ani z moskiewskim rządem nie może się pogodzić co do tych osób, któreby miały być prekonizowane na biskupów.

Wiadomości miejscowe i potoczne.

Bytom. Jakżeśmy w ostatnim numerze nadmienili że „zima się zbliża“ tak też jest w istocie. Ziemię — po przymrozkach — okryła już i szata zimowa, która jest coraz to okazalszą przez ustawiczny napływ śniegu.

Pamiętajmy więc nie tylko o naszych biednych, ale i o biednych ptaszkaach.

— Pierwsze i drugie święto Bożego Narodzenia przypada na wtorek i środę. Nowy Rok we wtorek. Trzech Króli w niedzielę. — Nowy Rok 1889 rozpocznie się zaćmieniem słońca, które u nas nie wiele będzie widziane. Ostatni raz miało to miejsce w r. 1612, a będzie to samo zaćmienie 2161 r.

— Święta Barbara, patronka górników, jest też patronką tych, co mają z prochem do czynienia, zwłaszcza artylerzystów we Francyi, na lądzie i na morzu. W koszarach artylerji w Vincennes pod Paryżem był w ten dzień festyn wielki; kary były zniesione, oficerowie bratali się z żołnierzami. Straż ogniowa także ten dzień święci, jedyna straż miejska święta nie miała, bo stoi pod rządem pogańskiej rady miasta.

— Ostatni proboszcz rządowy w diecezji naszej ks. Talaczyński, opuścił teraz zajmowaną dotychczas plebanję w Kielczu na Ślązku, i wyniósł się do Wroclawia. Parafianie z wielką radością i niecierpliwością oczekują pierwszego rzymsko-katolickiego nabożeństwa.

† Laurahuta, 8 grudnia. Dziś po południu umarł tu nagle nauczyciel Kropiwoda w skutek paraliżu sercowego.

— Do tuteszego lazaretu knapszaftowego przywieźli aż trzech górników nieżywych.

g Mysłowice. W sąsiedniej nam Czerni przy Trzebini w Galicyi, będzie wkrótce urządzoną czyli otwartą kopalnia rudy żelaznej i ołowiu, mającej aż do 80% zawartości. Już przed 20 laty rozpoczęto korzystać z tych tak wielkich pokładów, lecz dla złej komunikacji zaprzestano. Dziś zaś stosunki te się zmieniły.

□ Kępno. Donoszą tu z Łodzi o wielkim potarzu fabryki Poznańskiego tamże.

Przeniesienie sklepu.

Od dnia dzisiejszego znajduje się mój

skład korzenny (kolonialny) i farb
na ulicy Gliwickiej 15 w domu p. tokarza A. Kolonko.

Z zasady lubiący rzetelność przy najlepszych towarach i najniższych cenach jak dotąd tak i nadal polecam się względem Szanownej Publiczności.
Z uszanowaniem

Bytom.

P. Schubert.

Wielka wyprzedaż!

W skutek budowy mego domu wyprzedaję mój dobrze zaopatrzony skład mebli, luster i mebli wysklepianych z drzewa: orzechowego, wiśniowego i brzoźowego.

Po cenach fabrycznych.
M. KAMM, majster stolarski.
Bytom. Ulica dworca kolei żelaznej Nr. 42. przy Poczcie.

Wielka wyprzedaż!

Franc. Letzel

w Bytomiu ul. Długos przy Bulewarze Nr. 32 poleca wielki swój skład żelaza, wszelkich wyrobów z żelaza, ocelu, blachy itp. jak i różne maszyny gospodarcze.

500 lat stare sławni prawdziwe

św. Jakóba krople żołądkowe.

Wyborne przy cierpieniach żołądka i kataru, kiszki kurozu żołądkowego i słabościom żęaniu, zgadze, zim oddychaniu, kw. odbijaniu się, nudnościom, wómitach, wzdęciach, żółtacie, mleczu, wątroby i cierpieniach nerek, twardości brzucha i t. p.

Więcej przy objaśnieniu dołączonym do każdej flaszki. Krople Jakóba nie są żadnym środkiem tajemniczym. Części składowe podane są przy każdej flaszce. Do dostania są prawie we wszystkich aptekach po 1 M. i 2 M. flaszka. Książkę „Krankentrost“ prześle każdemu darmo i opłatnie. Zamówić sobie jako takową przez kartę pocztową w resztalbo w składach. Główny skład M. Schulz, Emmerich. Do dostania także: w Bytomiu: Stara apteka, w Tarnewskich Górach: w aptece Aesculap, w Katowicach: w aptekach, jak i we wszystkich aptekach Śląskich.

Ja Anna Csillag

z moimi 185 ctm. długimi włosami, które otrzymałam w skutek 14-miesięcznego użycia pomady, którą sama urządziłam, a ta przez najstarszego lekarza uznana została jako środek pobudzający wzrost włosów, tychże wzmożenie; *) też pomadę sprawia pełny i mocny porost brody i sprządza już po krótkim użyciu piękne połyski, pełność włosów; zapobiega wczesnemu siwieniu aż do późnej starości. Dla miłego zapachu i skutku powinna być w każdej toalecie i domu. Tysiące uznań dowodzą o wyborności mojej pomady. Cena za garuszek 75 fen., 1 M., 2 M. odsprzedawajęm rabat. W Berlinie do dostania we wszystkich drogeriach, w których jest mój plakat.

Wysyłka codzienna pocztą za zaliczką lub nadesłaną należność na cały świat z fabryki Anna Csillag, Berlin N. Grosse Hamburgerstrasse 34. Wystawiona została we wszystkich większych miastach Europy a ostatni raz w Castou'a Panoptikon i w niemieckiej wystawie fryzjerów w Berlinie: W Lipskiej ilustrowanej gazecie z ilustracją jako godne widzenia podano *) Analityczno-chemicznie podzukaną, zapiniowaną i poleconą przez panów: Dr. Leo Liebermann, profesor i przewodnik chemiczno-analizowego zakładu król. węgierski go w Budapeszcie i Josef Szevesuk, profesor chemii w Budapest.

Suchy ból i reumatyzm będą pewno wyleczone przez Engl. Special-Liquor. Najnowszy sposób sławnego Dr. Daniela z Londynu. — Główny skład: J. S. Anneler, Bern. Szwajcaryja (Schweiz.) Prospekta darmo.

Dr. Spranger'a krople żołądkowe

pomagają natychmiast w migrenie, kurczach żołądkowych, chęciach do wómit, bólach głowy, bólach brzucha, zaflegmieniu, kwasach żołądkowych, nadęciach, zawrotach, zganiach skrofulach, itp. Przeciw hymoridom, twardości brzucha wyborne. Sprawiają prędko i bez boleści rozwolnienie, czynią apetyt. Do dostania: w Bytomiu w aptece pod Aniołem, i w Pyskowicach w miejskiej aptece. Flaszeczka po 60 fen.

BAHNHOF-HOTEL

(E. Noak.)

Najwygodniejszy dla podróżnych. Pokoje od 1,50 M. Portyer przy każdym pociągu.

Dla sprzedawających Obrazy!

Lisztwy złote, polisandrowe i starożytnie w wszystkich gatunkach jak najtańsze! Obrazy olejne i niekolorowe ceny TUZINOWE najtańsze! Gotowe listwy i ramy barokowe do Obrazu cudownego Matki Boskiej Piekarskiej i t. d.

u Fr. Pinkowskiego. Księgarnia katolicka.

KRÓL. HUTA, ul. następny tronu naprzeciw kościoła farnego

Dr. Johann'a polepszony Mentholin

jest to naukowo i praktycznie wypróbowany proszek do niuchania przeciw katarowi i nerwowemu bólowi głowy przez lekarzy polecony skutkuje bardzo i orzeźwia. Jedyna sprzedaż u J. Adamietz w Bytomiu, ul. kościelna Nr. 1. i w Lipinach. Poszukuje się mających chęć sprzedawania tegoż. W tych samych lokalach także wielki skład wybornych a tanich cygar.

Reiner guter Wein.

Rheinwein	von 70	„	„	per
Moselwein	75	„	„	Liter
Rotweil	90	„	„	im
Vinum de vite	85	„	„	Fass.

u s. w. — Preislisten franco.
Gustav Herrmann, Weinhandlung, Rüdeshelm a. Rhein.

Kurs pieniężny.

Za guldena placą 2,16 1/2 M.
Za rubla . . . 1,68 1/2 M.

Fabryka pianinów A. Klöse w Brzegu (Brieg),

Schlossplatz Nr. 9, poleca fortepiany i pianina najlepszego fabrykatu, wieloletnia gwarancya, na odpłatę przyzwala

1. Koncertowe pianino 850 „
2. Boudoir pianino 675—700 „
3. Gabinetowe pianino 575—600 „
4. Szkolne pianino 475 „
5. Angielski krotki fortepian od 1,000—1,500 „

Wierzech: orzechowe drzewo albo podobieństwo do hebanowego.
Dobre a używane instrumenta są także na składzie.
Szanownemu Duchowieństwu i panom nauczycielom dam jeszcze większe i korzystne ustępstwa

C. ADAMSKI POZNAŃ BAZAR.

Sprzedaję czapek mego fabrykatu na Górny Śląsk powierzyłem p. J. Rohner w Bytomiu i polecam takowe po cenach fabrycznych.
C. Adamski, Poznań Bazar.
Odwoluję się na powyższy anons, polecam znane „czapki“ p. C. Adamskiego z Poznania po cenach fabrycznych, jako to
Nr. 1 po 3,50 M. | Nr. 3 po 2,50 M.
„ 2 „ 3,60 „ | „ 4 „ 2,00 „
J. Rohner w Bytomiu.

Polecam po najtańszych cenach mój wielki skład pięknie palących się

Cygar

1 kista (100 sztuk) po 2, 2,25, 2,50, 2,70, 3, 3,10, 3,30, 3,60 i t. d. i t. d.

Prawe wina

od najtańszego do najwyborniejszego gatunku. Bytom. FR. ZAWISCHA. Obok starego kościoła farnego, ulica tarnowicka Nr. 36.

Kochani Chrześcianie!

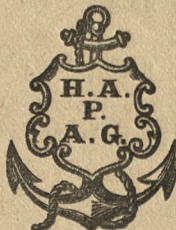
Nasza katolicka gmina w Weimarze bardzo pragnie nowego kościoła. Niestety jednak jest nasz kapitał budowlany zbyt mały. Pomóżcie nam, drodzy Przyjaciele, małym datkiem, dopomóżcie nam wystawić Zbawicielowi potrzebny przybytek! Pan Bóg pocieszy i wynagrodzi Was za ten czyn miłosierny.
Weimar (w Turynii) Thüringen. K. Jüngst, Proboszcz.

Polecam mój wielki skład trumien metalowych jak i z drzewa.

Także ubiory dla zmarłych, trzewiki i aksamiłne kapcie, które mam na składzie zawsze gotowe, po jak najniższych cenach.
Bytom. L. Schulz, Ulica Tarnowicka Nr. 19. majster stolarski, naprzeciw nowego kościoła świętej Trójcy.

HAMBURGSKO-AMERYKAŃSKIE TOWARZYSTWO AKCYJNE ŻEGLUGI PAROWEJ.

Bezpośrednia niemiecka komunikacja pocztowa pomiędzy Hamburgiem a Nowym Yorkiem w każdą środę i niedzielę, pomiędzy Havrem a Nowym Yorkiem w każdy wtorek, pomiędzy Szczecinem a Nowym Yorkiem co 2 tygodnie, pomiędzy Hamburgiem a Indiami Zach. 4 razy miesięcznie, pomiędzy Hamburgiem a Meksykiem raz w miesiąc.

Parowce pocztowe tego Towarzystwa dają bardzo dobrą sposobność do podróżowania w kajutach i w środkowych przedziałach; utrzymanie w czasie podróży jest znakomite. Bliższych wiadomości udzieli A. Piskors w W. Strzelcach (Gr. Seltrehlitz)